

แนวทางปฏิบัติและบทลงโทษ กรณีข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ
ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ

กรมส่งเสริมการเกษตร

พ.ศ. ๒๕๖๐

คำนำ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีบัญชาให้ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ความสำคัญกับการตรวจสอบภายใน และแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นเกิดขึ้นในหน่วยงาน โดยเฉพาะประเด็นที่เห็นว่าเป็นนัยสำคัญที่อาจจะทำให้เกิดความไม่โปร่งใส เกิดการทุจริต และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ในประเด็นเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง การเงิน การคลัง ที่มีการปฏิบัติยังไม่ถูกต้อง ครบถ้วนตามกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนด และเป็นความบกพร่องที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ต้องมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน มีบทลงโทษอย่างจริงจัง และสื่อสารให้ผู้ปฏิบัติรับทราบอย่างทั่วถึง และถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้ดำเนินการตามข้อสั่งการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานกำหนดแนวทางเกี่ยวกับบทลงโทษ กรณีข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ซึ่งมีนายสงกรานต์ ภักดีคง รองอธิบดี ฝ่ายบริหาร เป็นประธานคณะทำงาน เจ้าหน้าที่สำนักงานเลขานุกรม (ด้านละเมิดและอาญา) เจ้าหน้าที่กองการเจ้าหน้าที่ (ด้านความผิดทางละเมิด) เจ้าหน้าที่กลุ่มตรวจสอบภายในเป็นคณะทำงาน และนางสาวมาลี ธรรมคำภีร์ ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายในเป็นเลขาคณะทำงาน เพื่อรวบรวมข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ กฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาจัดทำแนวทางเกี่ยวกับบทลงโทษ กรณีข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ประกอบกับได้รวบรวมกรณีตัวอย่างผลการดำเนินการทางวินัยและผลการดำเนินการพิจารณาความรับผิดทางแพ่งมาเป็นส่วนหนึ่งของแนวทางฯ ด้วย ทั้งนี้ เพื่อเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในกรมส่งเสริมการเกษตรได้รับทราบ สามารถนำแนวทางไปใช้ในการปฏิบัติงาน เป็นข้อพึงระวัง ป้องกันและลดข้อผิดพลาดหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน

คณะทำงานฯ
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑ แนวทางปฏิบัติและบทลงโทษ กรณีข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ	๑ - ๑๖
บทที่ ๒ กรณีตัวอย่าง	
- ผลการดำเนินการทางวินัย	๑๗ - ๑๙
- ผลการดำเนินการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง	๒๐ - ๒๘
ภาคผนวก	
๑. แผนภาพแสดงกระบวนการดำเนินการเรื่องร้องเรียนของกรมส่งเสริมการเกษตร	๓๐
๒. กระบวนการดำเนินการเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับบุคลากรของกรมส่งเสริมการเกษตร	๓๓
๓. ขั้นตอนการปฏิบัติงานกรณีมีมูลให้ดำเนินการทางวินัย	๓๒

บทที่ ๑

แนวทางปฏิบัติและบทลงโทษ กรณีข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ

กลุ่มตรวจสอบภายใน ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ให้จัดทำแนวทางเกี่ยวกับบทลงโทษ กรณีข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ โดยพิจารณาถึงความเสี่ยงของบุคคลากรที่ปฏิบัติงานส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ซึ่งแนวทางดังกล่าวทำหน้าที่ในการกำกับดูแลให้ระบบการควบคุมภายในเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการควบคุมเชิงป้องกัน เพื่อให้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การทำแนวทางให้เชื่อมโยงกันระหว่างข้อผิดพลาดที่ตรวจพบบ่อยครั้งและยังไม่ได้รับการแก้ไขกับบทลงโทษทางวินัยความรับผิดชอบละเมิด วินัยการเงินการคลังของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อก่อให้เกิดจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติราชการ ตลอดจนเป็นการป้องกันการนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์ในทางมิชอบหรือไม่มีอำนาจรวมทั้งช่วยปกป้องคุ้มครองทรัพย์สินไม่ให้รั่วไหล สูญหาย หรือมีการทุจริตประพฤติมิชอบ

การจัดทำแนวทางเกี่ยวกับบทลงโทษ กรณีข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ของกรมส่งเสริมการเกษตร กลุ่มตรวจสอบภายในได้รวบรวมข้อผิดพลาดที่พบจากการตรวจสอบ เป็นข้อตรวจพบที่ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ มีส่วนเข้าไปเกี่ยวข้องอยู่เสมอ ได้แก่ การตรวจรับพัสดุ การกำหนดราคากลางในการจัดซื้อหรือจัดจ้าง การใช้รถยนต์ราชการ การตรวจสอบพัสดุประจำปี และสาเหตุที่มีการปฏิบัติไม่ถูกต้องส่วนใหญ่เกินกว่าร้อยละ ๘๐ แจ้งว่าไม่มีความรู้หรือไม่เคยรู้มาก่อนว่ามีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ กำหนดไว้ เคยปฏิบัติอย่างไรก็ปฏิบัติต่อเนื่องกันมา และไม่ทราบมาก่อนว่าถ้าปฏิบัติไม่ถูกต้องจนก่อให้เกิดความเสียหายกับทางราชการจะมีผลอย่างไรบ้างกับผู้ปฏิบัติ ดังนั้น การจัดทำแนวทางเกี่ยวกับบทลงโทษ กรณีข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ของกรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้รวบรวมข้อผิดพลาดที่ตรวจพบ พร้อมระบุระเบียบที่เกี่ยวข้องกับข้อตรวจพบในแต่ละประเด็น สัดส่วนความรับผิดชอบละเมิด ในแต่ละระดับที่อยู่ในกระบวนการปฏิบัติงานต้องรับผิดชอบในสัดส่วนเท่าไรของความรับผิดชอบ และเกี่ยวเนื่องกับระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณ และการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งหากหน่วยงานใดได้รับการตรวจสอบจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และมีประเด็นข้อตรวจพบที่มีผลกระทบทำให้ราชการได้รับความเสียหาย จะมีบทลงโทษตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ การรวบรวมแนวทางครั้งนี้เพื่อให้บุคคลากรทุกระดับ ได้รับทราบ สามารถประเมินตนเองได้และปรับปรุงการปฏิบัติงานไปพร้อมๆ กับการประเมินตนเองเพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดพลาด และป้องกันมิให้ตนเองได้รับบทลงโทษตามที่ระเบียบ กฎหมาย กำหนดเป็นบทลงโทษไว้ สำหรับแนวทางที่กำหนดมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ข้อตรวจพบ/ลักษณะ ความเสียหาย	กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงิน แผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณ และการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔	* สัดส่วนความรับผิดชอบ ละเมิด
๑. รับเงินแต่ไม่ออก ใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ชำระ เงินหรือออกใบเสร็จรับเงิน ไม่ครบ	๑. ระเบียบเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงิน และนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๓๔ ในการจัดเก็บหรือรับชำระเงิน ให้ส่วนราชการซึ่งมีหน้าที่ จัดเก็บ หรือรับชำระเงินนั้นออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ชำระเงินทุกครั้ง	๑. เจ้าหน้าที่ไทยปรับไม่เกินเงินเดือน ๑ เดือน ๒. ผู้บังคับบัญชา ไทยปรับเงินเดือน ๒ - ๔ เดือน	๑. ฝ่ายการเงิน ๖๐% ๒. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น - กลาง/ผู้ผ่านงาน ๒๐% ๓. ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง/ ผู้อนุมัติ ๒๐%
๒. แก้วหรือปลอม ใบเสร็จรับเงิน	ข้อ ๓๑ ห้ามชุดสบบเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนเงินหรือชื่อผู้ชำระเงิน ในใบเสร็จรับเงิน		
๓. ออกใบเสร็จรับเงินแล้ว ไม่นำเงินส่ง/ไม่นำส่งเงิน ภายในระยะเวลาที่กำหนด	ข้อ ๔๕ เงินที่เบิกจากคลัง ถ้าไม่ได้จ่ายหรือจ่ายไม่หมด ให้ส่วน ราชการผู้เบิกนำส่งคืนคลังภายในสิบห้าวันทำการ นับจากวันรับเงิน จากคลัง ในกรณีที่ส่วนราชการมีการรับคืนเงินที่ได้จ่ายไปแล้วให้นำส่งคืน คลังภายในสิบห้าวันทำการนับจากวันที่ได้รับคืน	๑. เจ้าหน้าที่ไทยปรับไม่เกินเงินเดือน ๑ เดือน หากเป็นเงินรายได้ แผ่นดิน หรือเบิกเกินส่งคืน ไทยปรับ เงินเดือน ๒ - ๔ เดือน ๒. ผู้บังคับบัญชา ไทยปรับเงินเดือน ๒ - ๔ เดือน หากเป็นเงินรายได้ แผ่นดินหรือเบิกเกินส่งคืนไทย ปรับ เงินเดือน ๕ - ๘ เดือน	กรณีกรรมการเก็บรักษาเงินไม่ ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบฯ ๑. กรรมการเก็บรักษาเงิน ๖๐% ๒. ฝ่ายการเงิน ๒๐ % ๓. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น - กลาง/ผู้ผ่านงาน ๑๐% ๔. ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง/ ผู้อนุมัติ ๑๐% กรณี กรรมการเก็บรักษาเงิน ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบฯ ไม่ต้องรับผิดชอบ

ข้อตรวจพบ/ลักษณะ ความเสียหาย	กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงิน แผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณ และการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔	* สัดส่วนความรับผิดชอบ ละเมิด
			๑. ฝ่ายการเงิน ๖๐ % ๒. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น - กลาง/ผู้ผ่านงาน ๒๐% ๓. ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง/ ผู้อนุมัติ ๒๐%
๔. ไม่นำเงินฝากคลังหรือ ธนาคารให้ครบจำนวนตาม ระเบียบกลับนำไปใช้ ส่วนตัว	ข้อ ๔๗ เงินทั้งปวงที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการให้ นำส่งหรือ นำฝากคลังภายในกำหนดเวลา (๑) เช็ค ตราห์ หรือตั๋วแลกเงินให้นำส่งหรือฝากในวันที่ได้รับ หรืออย่างช้าภายในวันทำการถัดไป (๒) เงินรายได้แผ่นดินให้นำส่งอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง แต่ถ้า ส่วนราชการใด มีเงินรายได้แผ่นดินเก็บรักษาในวันใดเกินหนึ่งหมื่นบาท ก็ให้นำเงินส่งโดยด่วนแต่อย่างช้าต้องไม่เกินสามวันทำการถัดไป (๓) เงินเบิกเกินส่งคืน หรือเงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืนให้นำส่ง ภายในสิบห้าวันทำการ นับจากวันรับเงินจากคลังหรือนับจากวันที่ ได้รับคืน (๔) เงินนอกงบประมาณให้นำฝากคลังอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง แต่สำหรับเงินที่เบิกจากคลังเพื่อรอการจ่ายให้นำฝากคลังภายในสิบ ห้าวันนับจากวันรับเงินจากคลัง	๑. เจ้าหน้าที่โทขอปรับเงินเดือน ๕ - ๘ เดือน ๒. ผู้บังคับบัญชา โทขอปรับเงินเดือน ๙ - ๑๒ เดือน	๑. ฝ่ายการเงิน ๖๐ % ๒. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น - กลาง/ผู้ผ่านงาน ๒๐% ๓. ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง/ ผู้อนุมัติ ๒๐%
๕. ไม่นำเงินรายได้เข้าบัญชี ที่เกี่ยวข้องแต่นำไปใช้โดย ผิดระเบียบ		๑. เจ้าหน้าที่โทขอปรับเงินเดือน ๕ - ๘ เดือน ๒. ผู้บังคับบัญชา โทขอปรับเงินเดือน ๙ - ๑๒ เดือน	กรณีเป็นเรื่องที่เสนอและ ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติผิด หลักการการเงินการคลัง ๑. ฝ่ายการเงิน ๒๐ % ๒. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น - กลาง/ผู้ผ่านงาน ๓๐% ๓. ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง/ ผู้อนุมัติ ๕๐%

ข้อตรวจพบ/ลักษณะ ความเสียหาย	กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงิน แผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณ และการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔	* สัดส่วนความรับผิดชอบ ละเมิด
๖. ไม่มีหลักฐานการจ่าย	ข้อ ๓๔ การจ่ายเงินต้องมีหลักฐานการจ่ายไว้เพื่อประโยชน์ในการ ตรวจสอบ	๑. เจ้าหน้าที่โทชปรับเงินเดือน ๕ - ๘ เดือน ๒. ผู้บังคับบัญชา โทชปรับเงินเดือน ๙ - ๑๒ เดือน	๑. ฝ่ายการเงิน ๖๐ % ๒. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น - กลาง/ผู้ผ่านงาน ๒๐% ๓. ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง/ ผู้อนุมัติ ๒๐%
๗. ทำหลักฐานการจ่าย เท็จ/แก้ไขเอกสารเบิกจ่าย		๑. เจ้าหน้าที่โทชปรับเงินเดือน ๕ - ๘ เดือน ๒. ผู้บังคับบัญชา โทชปรับเงินเดือน ๙ - ๑๒ เดือน	๑. ฝ่ายการเงิน ๖๐ % ๒. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น - กลาง/ ผู้ผ่านงาน ๔๐% * กรณีผู้อนุมัติปล่อยปละละเลย ไม่ควบคุมดูแลปล่อยให้มีการ ทุจริตอย่างต่อเนื่องให้ผู้อนุมัติรับ ผิดด้วย สัดส่วนเช่นเดียวกับไม่มี หลักฐานการจ่าย *
๘. แก้ไขหรือเติมจำนวน เงินในเช็ค/ใบถอนเงินให้ สูงขึ้น	ข้อ ๔๔ การเขียนหรือพิมพ์จำนวนเงินในเช็คที่เป็นตัวเลขและ ตัวอักษรให้เขียนหรือพิมพ์ให้ชัดเจน และขีดคำว่า "บาท" หรือขีดเส้น หน้าจำนวนเงินทั้งตัวเลขและตัวอักษร โดยไม่มีช่องว่างที่จะเขียนหรือ พิมพ์จำนวนเงินเพิ่มเติมได้ และให้ขีดเส้นตรงหลังชื่อสกุล ชื่อบริษัท หรือ ห้างหุ้นส่วนจนขีดคำว่า "หรือผู้ถือ" โดยมิให้มีการเขียนหรือพิมพ์ชื่อบุคคลอื่นเพิ่มเติมได้	๑. เจ้าหน้าที่โทชปรับเงินเดือน ๕ - ๘ เดือน ๒. ผู้บังคับบัญชา โทชปรับเงินเดือน ๙ - ๑๒ เดือน	ผู้ลงนามในเช็ค/ใบถอนเงิน ๑๐๐% (กรณีผู้ลงนามในเช็ค/ใบถอน เงิน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ เช่น ลงนามไว้ล่วงหน้าโดยยังไม่ได้ กรอกจำนวนเงิน, เขียนจำนวน เงินโดยเว้นช่องว่างไว้ข้างหน้า ให้เติมได้ไม่ขีดคร่อมเช็ค

ข้อตรวจพบ/ลักษณะ ความเสียหาย	กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงิน แผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณ และการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔	* สัดส่วนความรับผิดชอบ ละเมิด
			สั่งจ่ายให้เจ้าหน้าที่โดยตรง เป็นต้น ให้ผู้ลงนามในเช็ค/ใบถอนเงิน รับผิดชอบคนละส่วนเท่า ๆ กัน
๙. ขอเบิก/ใช้จ่ายเงินผิด วัตถุประสงค์	ข้อ ๑๕ การขอเบิกเงินทุกกรณีให้ระบุวัตถุประสงค์ที่จะนำเงินนั้น ไปจ่ายและห้ามมิให้ขอเบิกเงินจนกว่าจะถึงกำหนด หรือใกล้จะถึง กำหนดจ่ายเงิน เงินที่ขอเบิกจากคลังเพื่อการใดให้นำไปจ่ายได้เฉพาะเพื่อการนั้น เท่านั้น จะนำไปจ่ายเพื่อการอื่นไม่ได้	๑. เจ้าหน้าที่โทขอปรับเงินเดือน ๕ - ๘ เดือน ๒. ผู้บังคับบัญชา โทขอปรับเงินเดือน ๙ - ๑๒ เดือน	๑. ฝ่ายการเงิน ๖๐ % ๒. ผู้บังคับบัญชาขั้นต้น - กลาง/ผู้ผ่านงาน ๒๐% ๓. ผู้บังคับบัญชาขั้นสูง/ ผู้อนุมัติ ๒๐% (จ่ายเงินเกินสิทธิ/ไม่มี สิทธิ/ผิดระเบียบ)
๑๐. อนุมัติเงินยืมไม่ ถูกต้อง/อนุมัติเงินยืม สัญญาใหม่โดยที่ผู้ยืมยังไม่ ชำระสัญญาเก่าให้เสร็จสิ้น	ข้อ ๕๒ การจ่ายเงินยืมจะจ่ายได้แต่เฉพาะที่ผู้ยืมได้ทำสัญญาการ ยืมเงิน และผู้มีอำนาจได้อนุมัติให้จ่ายเงินยืมตามสัญญาการยืมเงินนั้น แล้วเท่านั้น ข้อ ๕๔ การอนุมัติให้ยืมเงินเพื่อใช้ในราชการ ให้ผู้มีอำนาจ พิจารณาอนุมัติให้ยืมเฉพาะเท่าที่จำเป็น และห้ามมิให้อนุมัติให้ยืมเงิน รายใหม่ในเมื่อผู้ยืมมิได้ชำระคืนเงินยืมรายเก่าให้เสร็จสิ้นไปก่อน	เจ้าหน้าที่/ผู้บังคับบัญชา โทขอปรับ เงินเดือน ๕ - ๘ เดือน	๑. ฝ่ายการเงิน ๖๐ % ๒. ผู้บังคับบัญชาขั้นต้น - กลาง/ ผู้ผ่านงาน ๒๐% ๓. ผู้บังคับบัญชาขั้นสูง/ ผู้อนุมัติ ๒๐% (จ่ายเงินเกินสิทธิ/ไม่มี สิทธิ/ผิดระเบียบ)
๑๑. ไม่ติดตามทวงถาม/ไม่ เรียกชดใช้เงินยืมเมื่อครบ กำหนด	ข้อ ๖๓ ในกรณีที่ผู้ยืมมิได้ชำระคืนเงินยืมภายในระยะเวลาที่ กำหนด ให้ผู้อำนวยการกองคลังเรียกให้ชดใช้เงินยืมตามเงื่อนไขใน สัญญาการยืมเงินให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็ว อย่างช้าไม่เกินสามสิบวัน	เจ้าหน้าที่/ผู้บังคับบัญชา โทขอปรับ เงินเดือน ๒ - ๔ เดือน	๑. ฝ่ายการเงิน ๖๐ % ๒. ผู้บังคับบัญชาขั้นต้น - กลาง/ผู้ผ่านงาน ๒๐%

ข้อตรวจพบ/ลักษณะ ความเสียหาย	กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงิน แผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณ และการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔	* สัดส่วนความรับผิดชอบ ละเมิด
	นับแต่วันครบกำหนด ในกรณีที่ไม้อาจปฏิบัติตามวรรคหนึ่งได้ ให้ผู้อำนวยการกองคลัง รายงานให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ทราบ เพื่อพิจารณาสั่งการบังคับให้เป็นไปตามสัญญาการยืมเงินต่อไป		๓. ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง/ ผู้อนุมัติ ๒๐% (จ่ายเงินเกินสิทธิ/ไม่มี สิทธิ/ผิดระเบียบ)
๑๒. แบ่งแยกวงเงินจัดซื้อ หรือจัดจ้าง	๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่ แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ ข้อ ๒๒ วรรคสอง การแบ่งซื้อหรือแบ่งจ้างโดยลงวงเงินที่จะซื้อ หรือจ้างในครั้งเดียวกันเพื่อให้วงเงินต่ำกว่าที่กำหนดโดยวิธีหนึ่งวิธีใด หรือเพื่อให้อำนาจสั่งซื้อสั่งจ้างเปลี่ยนไป จะกระทำมิได้	เจ้าหน้าที่ไทยปรับเงินเดือน ๘ - ๑๒ เดือน	๑. เจ้าหน้าที่พัสดุ ๖๐% ๒. ฝ่ายพัสดุ ๒๐% ๓. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น - กลาง/ผู้ผ่านงาน ๑๐% ๔. ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง/ ผู้อนุมัติ ๑๐%
๑๓. ไม่มีหลักฐานการ จัดส่งประกาศไปยังผู้มี อาชีพขายหรือรับจ้าง	ข้อ ๔๑ การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีสอบราคา ให้ดำเนินการ ดังนี้ (๑) ให้เจ้าหน้าที่พัสดุส่งประกาศเผยแพร่การสอบราคาและจัดส่ง เอกสารสอบราคาไปยังผู้มีอาชีพขายหรือรับจ้างทำงานนั้นโดยตรง หรือทางไปรษณีย์ลงทะเบียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้	เจ้าหน้าที่ไทยปรับไม่เกินเงินเดือน ๑ เดือน หากเกิดความเสียหายแก่รัฐ ไทยปรับเงินเดือน ๔ - ๑๒ เดือน	๑. เจ้าหน้าที่พัสดุ ๖๐% ๒. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น - กลาง/ผู้ผ่านงาน ๒๐% ๓. ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง/ ผู้อนุมัติ ๒๐%
๑๔. การตรวจการจ้าง/ ตรวจรับไม่ถูกต้อง ๑๔.๑ การก่อสร้างไม่ เป็นไปตามรูปแบบรายการ	ข้อ ๗๑ กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ข้อ ๗๒ กำหนดหน้าที่คณะกรรมการตรวจการจ้าง ข้อ ๗๓ กำหนดหน้าที่ผู้ควบคุมงาน	ผู้ควบคุมงาน,ผู้ตรวจรับงานไทยปรับ เงินเดือน ๔ - ๑๒ เดือน	กรณีข้อเท็จจริงปรากฏเป็นที่ ประจักษ์ชัดแจ้งว่า ผู้บังคับบัญชามีเหตุน่าเชื่อว่า ควรจะได้รู้ถึงการตรวจรับงาน ไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการ

ข้อตรวจพบ/ลักษณะ ความเสียหาย	กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงิน แผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณ และการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔	* สัดส่วนความรับผิดชอบ ละเมิด
			๑. กรรมการตรวจการจ้าง ๓๐% ๒. ผู้ควบคุมงาน ๕๐% ๓. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น - กลาง/ผู้ผ่านงาน ๑๐% ๔. ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง/ ผู้อนุมัติ ๑๐% กรณีผู้บังคับบัญชาไม่จ่าจะรู้ว่าการตรวจรับงานไม่เป็นไปตาม รูปแบบรายการ ๑. กรรมการตรวจการจ้าง ๔๐% ๒. ผู้ควบคุมงาน ๖๐%

ข้อตรวจพบ/ลักษณะ ความเสียหาย	กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงิน แผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณ และการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔	* สัดส่วนความรับผิดชอบ ละเมิด
๑๔.๒ ส่งของไม่ตรง ตามสัญญา	ข้อ ๗๑ กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ข้อ ๗๒ กำหนดหน้าที่คณะกรรมการตรวจการจ้าง ข้อ ๗๓ กำหนดหน้าที่ผู้ควบคุมงาน	ผู้ตรวจรับงาน โทษปรับเงินเดือน ๔ - ๑๒ เดือน	กรณีข้อเท็จจริงปรากฏเป็นที่ ประจักษ์ชัดแจ้งว่าเจ้าหน้าที่ ฝ่ายพัสดุ/ผู้บังคับบัญชามีเหตุ น่าเชื่อว่าควรจะได้รู้ถึงการ ส่งของไม่ตรงตามสัญญา ๑. กรรมการตรวจรับ ๖๐% ๒. ฝ่ายพัสดุ ๒๐% ๓. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น - กลาง/ผู้ผ่านงาน ๑๐% ๔. ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง/ ผู้อนุมัติ ๑๐% กรณีเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุ/ ผู้บังคับบัญชาไม่น่าจะรู้ว่าการ ส่งของไม่ตรงตามสัญญา กรรมการตรวจรับ ๑๐๐%
๑๔.๓ ไม่เรียกค่าปรับ กรณีส่งมอบงาน/ของล่าช้า		ผู้ตรวจรับงาน โทษปรับเงินเดือน ๔ - ๑๒ เดือน	กรณีข้อเท็จจริงปรากฏเป็นที่ ประจักษ์ชัดแจ้งว่าเจ้าหน้าที่ ฝ่ายพัสดุ/ผู้บังคับบัญชามีเหตุ น่าเชื่อว่าควรจะได้รู้ถึงการส่ง มอบงาน/ของล่าช้า

ข้อตรวจพบ/ลักษณะ ความเสียหาย	กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงิน แผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณ และการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔	* สัดส่วนความรับผิดชอบ ละเมิด
			๑. กรรมการตรวจการจ้าง/รับ ๗๐% ๒. ฝ่ายพัสดุ ๑๐% ๓. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น - กลาง/ผู้ผ่านงาน ๑๐% ๔. ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง/ผู้อนุมัติ ๑๐% กรณีเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุ/ผู้บังคับบัญชาไม่อาจทราบข้อเท็จจริงได้ว่าการส่งมอบงาน/ของล่าช้า เช่น กรรมการตรวจการจ้าง/รับ ปกปิดไม่แจ้งให้ทราบ ลงนามตรวจรับย้อนหลัง กรรมการตรวจการจ้าง/รับ ๑๐๐%
๑๕. ไม่ลงบัญชีพัสดุ/ลงบัญชีคุมพัสดุไม่เป็นปัจจุบัน	ข้อ ๑๕๒ เมื่อเจ้าหน้าที่พัสดุรับมอบแล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้ (๑) ลงบัญชีหรือทะเบียนเพื่อควบคุมพัสดุ แล้วแต่กรณี แยกเป็นชนิด และแสดงรายการตามตัวอย่างที่ กวพ. กำหนด โดยให้มีหลักฐานการรับเข้าบัญชีหรือทะเบียนไว้ประกอบรายการด้วย สำหรับพัสดุประเภทอาหารสด จะลงรายการอาหารสดทุกชนิด	เจ้าหน้าที่โหลปรับเงินเดือน ๒ - ๔ เดือน	๑. เจ้าหน้าที่พัสดุ ๖๐% ๒. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น - กลาง/ผู้ผ่านงาน ๒๐% ๓. ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง/ผู้อนุมัติ ๒๐%

ข้อตรวจพบ/ลักษณะ ความเสียหาย	กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงิน แผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณ และการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔	* สัดส่วนความรับผิดชอบ ละเมิด
	ในบัญชีเดียวกันก็ได้ (๒) เก็บรักษาพัสดุให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัย และให้ ครบถ้วนถูกต้องตรงตามบัญชีหรือทะเบียน ข้อ ๑๕๔ ผู้จ่ายพัสดุต้องตรวจสอบความถูกต้องของใบเบิกและ เอกสารประกอบ (ถ้ามี) แล้วลงบัญชีหรือทะเบียนทุกครั้งที่มีการจ่าย และเก็บใบเบิกจ่ายไว้เป็นหลักฐานด้วย		
๑๖. ไม่แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ ตรวจสอบพัสดุประจำปี	ข้อ ๑๕๕ ก่อนสิ้นเดือนกันยายนทุกปี ให้หัวหน้าส่วนราชการ หรือหัวหน้าหน่วยงานซึ่งมีพัสดุไว้จ่ายตามข้อ ๑๕๓ แล้วแต่กรณี แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้น ซึ่งมีใจเจ้าหน้าที่ พัสดุคนหนึ่งหรือหลายคนตามความจำเป็นเพื่อตรวจสอบการรับจ่าย พัสดุงวดตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคมปีก่อน จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ปีปัจจุบัน และตรวจนับพัสดุประเภทที่คงเหลืออยู่เพียงวันสิ้นงวดนั้น	ผู้บังคับบัญชา โทษปรับเงินเดือน ๕ - ๘ เดือน	๑. เจ้าหน้าที่พัสดุ ๖๐% ๒. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น - กลาง/ผู้ผ่านงาน ๒๐% ๓. ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง/ ผู้อนุมัติ ๒๐%
๑๗. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ พัสดุประจำปี ไม่ปฏิบัติ หน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ ถูกต้อง/ไม่รายงานภายใน ระยะเวลาที่กำหนด	ในการตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ให้เริ่มดำเนินการตรวจสอบพัสดุ ในวันเปิดทำการวันแรกของเดือนตุลาคมเป็นต้นไป ว่าการรับจ่าย ถูกต้องหรือไม่ พักค้างเหลือมีตัวอยู่ตรงตามบัญชีหรือทะเบียน หรือไม่ มีพัสดุใดชำรุด เสื่อมคุณภาพ หรือสูญไป เพราะเหตุใด หรือพัสดุใดไม่จำเป็นต้องใช้ในราชการต่อไป แล้วให้เสนอรายงานผล การตรวจสอบดังกล่าวต่อผู้แต่งตั้งภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วัน เริ่มดำเนินการตรวจสอบพัสดุนั้น	เจ้าหน้าที่รับโทษปรับเงินเดือน ๒ - ๔ เดือน	๑. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบพัสดุ ประจำปี ๖๐% ๒. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น - กลาง/ผู้ผ่านงาน ๒๐% ๓. ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง/ ผู้อนุมัติ ๒๐%

ข้อตรวจพบ/ลักษณะ ความเสียหาย	กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงิน แผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณ และการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔	* สัดส่วนความรับผิดชอบ ละเมิด
๑๘. จ่ายเงินหรือก่อนนี้ ผูกพันก่อนที่จะได้รับอนุมัติ เงินประจำงวด/จ่ายเงิน หรือก่อนนี้ผูกพันโดยไม่มี งบประมาณกำหนดไว้ใน รายการนั้นและกระทำโดย ปราศจากอำนาจหรือนอก เหนืออำนาจ	๓. ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไข เพิ่มเติม ข้อ ๑๔ วรรคสอง การจัดสรรงบประมาณตามวรรคหนึ่ง ให้มีผล นับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปี หรือ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประกาศใช้บังคับแล้ว และให้ส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันได้ ภายหลังจากวันประกาศใช้พระราชบัญญัติดังกล่าว แต่ให้มีผลตั้งแต่วันที่ เริ่มต้นปีงบประมาณหรือวันที่กำหนดเป็นวันเริ่มต้นการบังคับใช้ กฎหมายแล้วแต่กรณี ยกเว้นรายการก่อนนี้ ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ให้ดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ก่อน	๑. เจ้าหน้าที่โทชปรับเงินเดือน ๕ - ๘ เดือน ๒. ผู้บังคับบัญชา โทชปรับเงินเดือน ๔ - ๑๒ เดือน	๑. ฝ่ายการเงิน ๖๐ % ๒. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น- กลาง/ผู้ผ่านงาน ๒๐% ๓. ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง/ ผู้อนุมัติ ๒๐% (จ่ายเงินเกินสิทธิ/ไม่มี สิทธิ/ผิดระเบียบ)
๑๙. กำหนดราคากลางสูง กว่าความเป็นจริง - กรณีใช้ค่า Factor F/ ราคาวัสดุไม่ถูกต้อง	๔. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๓/๗ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดทำข้อมูล รายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยเฉพาะราคากลาง และการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้	-	กรณีผ่านเจ้าหน้าที่พัสดุ ๑. กรรมการกำหนดราคากลาง ๗๐% ๒. ฝ่ายพัสดุ ๑๕% ๓. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น - กลาง/ผู้ผ่านงาน ๑๐% ๔. ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง/ ผู้อนุมัติ ๕% กรณีไม่ผ่านเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุ

ข้อตรวจพบ/ลักษณะ ความเสียหาย	กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงิน แผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณ และการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔	* สัดส่วนความรับผิดชอบ ละเมิด
- ค่าตอบแทนปริมาณงาน ผิดพลาด			๑. กรรมการกำหนดราคากลาง ๗๐% ๒. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น - กลาง/ผู้ผ่านงาน ๒๐% ๓. ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง/ผู้อนุมัติ ๑๐% กรณีไม่ผ่าน เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุ/ผบ.ชั้นต้น - กลาง ๑. กรรมการกำหนดราคากลาง ๗๐% ๒. ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง/ผู้อนุมัติ ๓๐% กรรมการกำหนดราคากลาง ๓๐๐%
๒๐. ไม่ได้จัดทำใบขออนุญาตการใช้รถส่วนกลาง (แบบ ๓) ก่อนนำรถไปใช้งาน/ขออนุญาตใช้รถไม่ครบถ้วน	๕. ระเบียบกรมส่งเสริมการเกษตร ว่าด้วยการใช้ การควบคุม การเก็บรักษา รวบรวม และการเบิกจ่ายค่าเชื้อเพลิงของยานพาหนะ พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๗ การใช้รถยนต์ส่วนกลางให้ขออนุญาตโดยกรอกรายการในใบขออนุญาตการใช้รถส่วนกลาง (แบบ ๓) ทุกครั้ง แล้วให้ผู้มีอำนาจสั่งใช้รถอนุญาตก่อนจึงจะนำไปใช้ได้	๑. เจ้าหน้าที่ โทษปรับเงินเดือน ๒ - ๔ เดือน ๒. ถ้าผู้กระทำผิดเป็นผู้บังคับบัญชา โทษปรับเงินเดือน ๔ - ๑๒ เดือน	๑. ผู้ขอใช้รถ ๖๐% ๒. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น - กลาง/ผู้ผ่านงาน ๒๐% ๓. ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง/ผู้อนุมัติ ๒๐%

ข้อตรวจพบ/ลักษณะ ความเสียหาย	กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงิน แผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณ และการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔	* สัดส่วนความรับผิดชอบ ละเมิด
๒๑. เมื่อปฏิบัติงานเสร็จ สิ้นแล้วไม่นำรถยนต์ ส่วนกลางมาจอดไว้ใน สถานที่เก็บรถยนต์ของทาง ราชการ	ข้อ ๘ รถส่วนกลางทุกคันเมื่อใช้ปฏิบัติราชการเสร็จสิ้นแล้วต้อง เก็บรักษารถราชการไว้ ณ สถานที่เก็บรถยนต์ของทางราชการ	๑. เจ้าหน้าที่ โทษปรับเงินเดือน ๒ - ๔ เดือน ๒. ถ้าผู้กระทำผิดเป็นผู้บังคับบัญชา โทษปรับเงินเดือน ๔ - ๑๒ เดือน	๑. ผู้ขอใช้รถ/พนักงานขับรถ ๖๐% ๒. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น - กลาง/ผู้ผ่านงาน ๒๐% ๓. ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง/ ผู้อนุมัติ ๒๐%
๒๒. รถไม่พ่นประพัตตรา เครื่องหมายประจำกรมฯ อักษรชื่อเต็มของกรม ส่งเสริมการเกษตร ๒๓. รถติดสติ๊กเกอร์แทน การพ่นประพัตตรา ๒๔. ไม่มีสมุดประจำรถ/ไม่ บันทึกรายละเอียดการใช้รถ	ข้อ ๑๐ รถส่วนกลางทุกคันให้ประพัตตราเครื่องหมายประจำกรมฯ อักษรชื่อเต็มของกรมส่งเสริมการเกษตร ยกเว้นรถที่ได้รับอนุญาต ยกเว้นไม่ต้องประพัตตราตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถ ราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมแล้ว เมื่อตราเครื่องหมาย และอักษรสบลือน หรือมีการซ่อมแซมพ่นสีใหม่ก็ให้ประพัตตราใหม่ ด้วย ห้ามติดสติ๊กเกอร์แทนการพ่นประพัตตรา ข้อ ๑๑ ให้มีสมุดประจำรถไว้ประจำรถทุกคันและให้พนักงานขับรถ หรือเจ้าหน้าที่ผู้ขับรถยนต์ในแต่ละครั้งเป็นผู้บันทึกรายละเอียดการ เดินทางไปราชการต่าง ๆ ตามความเป็นจริง	๑. เจ้าหน้าที่โทษปรับเงินเดือน ๒ - ๔ เดือน ๒. ผู้บังคับบัญชาโทษปรับเงินเดือน ๔ - ๑๒ เดือน	๑. ผู้มีหน้าที่ดูแลรถยนต์ ส่วนกลาง/พนักงานขับรถ ๖๐% ๒. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น - กลาง/ผู้ผ่านงาน ๒๐% ๓. ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง/ ผู้อนุมัติ ๒๐%
๒๕. ไม่รายงานการเกิด อุบัติเหตุให้ผู้บังคับบัญชา ทราบ	ข้อ ๒๔ เมื่อเกิดอุบัติเหตุความเสียหายขึ้นกับรถส่วนกลางต้องให้ พนักงานขับรถรีบรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงอธิบดีทราบ ทันที การรายงานให้รายงานในแบบรายงานอุบัติเหตุ (แบบ ๕)	๑. เจ้าหน้าที่โทษปรับเงินเดือน ๒ - ๔ เดือน ๒. ผู้บังคับบัญชา โทษปรับเงินเดือน ๔ - ๑๒ เดือน	๑. ผู้ขอใช้รถ/พนักงานขับรถ ๖๐% ๒. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น - กลาง/ผู้ผ่านงาน ๒๐% ๓. ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง/ผู้อนุมัติ ๒๐%

ข้อตรวจพบ/ลักษณะ ความเสียหาย	กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงิน แผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณ และการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔	* สัดส่วนความรับผิดชอบ ละเมิด
๒๖. ผ่าฝืนกฎหมาย เกี่ยวกับจรรยา	ข้อ ๓๓ พนักงานขับรถจะต้องขับรถด้วยความระมัดระวัง ให้ เป็นไปตามกฎจรรยาอย่างเคร่งครัด ผู้ใดฝ่าฝืน หรือขับรถด้วยความ ประมาท เลินเล่อนอกจากจะต้องรับโทษทางกฎหมาย หรือจะต้อง รับผิดชอบในความเสียหายแก่ทรัพย์สินของทางราชการ การฝ่าฝืนจะ ให้บุคคลอื่นขับรถแทนตนมิได้ นอกจากนี้จะต้องขับออกไปในเส้นทาง ตรงซึ่งมีระยะทางไกลที่สุดหมายที่สุด และห้ามออกนอกเส้นทางที่ระบุ ไว้ในใบอนุญาตใช้รถส่วนกลาง หรือใบอนุญาตเดินทางไปราชการ	๑. เจ้าหน้าที่โทษปรับเงินเดือน ๒ - ๔ เดือน ๒. ผู้บังคับบัญชา โทษปรับเงินเดือน ๔ - ๑๒ เดือน	ผู้ขอใช้รถ/พนักงานขับรถ ๑๐๐% กรณีพนักงานขับรถกระทำโดย จงใจประมาทเลินเล่ออย่าง ร้ายแรง และกระทำโดยลำพัง
๒๗. ผ่าฝืนกฎหมาย เกี่ยวกับจรรยา และมีเหตุ ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย	ข้อ ๑๓ การใช้รถส่วนกลางให้ใช้เส้นทางตรงถึงจุดหมายเป็นสำคัญ ข้อ ๑๕ รถส่วนกลางให้ใช้เพื่อกิจการอันเป็นส่วนรวมของส่วน ราชการ หรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ	๑. เจ้าหน้าที่โทษปรับเงินเดือน ๒ - ๔ เดือน ๒. ผู้บังคับบัญชา โทษปรับเงินเดือน ๔ - ๑๒ เดือน	ผู้ขอใช้รถ/พนักงานขับรถ ๓๕% กรณีมีเหตุปัจจัยภายนอกมา ประกอบด้วย เช่น ได้รับ มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ขับ รถ มิได้มีตำแหน่งหน้าที่ โดยตรงเป็นพนักงานขับรถ, ไม่ชำนาญเส้นทาง, สภาพถนน หรือทัศนวิสัยไม่ดี, สภาพ ยานพาหนะก่อนนำมาใช้ ไม่สมบูรณ์, หรือมีความจำเป็น เร่งด่วน เช่น นำส่งผู้ป่วยไปส่ง โรงพยาบาลโดยเร็ว

ข้อตรวจพบ/ลักษณะ ความเสียหาย	กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงิน แผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณ และการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔	* สัดส่วนความรับผิดชอบ ละเมิด
๒๘. ผ่าฝืนกฎหมาย เกี่ยวกับจรรยาบรรณและคุณธรรมมี ส่วนประมาทร่วมอยู่ด้วย		๓. เจ้าหน้าที่โทษปรับเงินเดือน ๒ - ๔ เดือน ๒. ผู้บังคับบัญชา โทษปรับเงินเดือน ๔ - ๑๒ เดือน	ผู้ขอใช้รถ/พนักงานขับรถ ๕๐% กรณีพนักงานขับรถกระทำโดย จงใจประมาทเลินเล่ออย่าง ร้ายแรง และกระทำโดยลัทธิ
๒๙. นำยานพาหนะของ ทางราชการไปใช้ในงาน ส่วนตัว			กรณีที่นำยานพาหนะของทาง ราชการไปใช้ใจกิจการส่วนตัว หรือเดินทางออกนอกเส้นทาง จากที่ได้รับอนุญาตให้ไปปฏิบัติ หน้าที่ราชการ เจ้าหน้าที่ ผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบใน ความเสียหายที่เกิดขึ้นตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์เต็มจำนวนความ เสียหาย (๑๐๐%)

หมายเหตุ :

๑. ความรับผิดชอบตามตารางข้างต้น จะมีผลเมื่อมีการสอบข้อเท็จจริง การดำเนินการตามขั้นตอนของกระบวนการทางวินัย ความรับผิดชอบทางละเมิด และทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว

๒. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดโทษทางวินัย ดังนี้

๒.๑ กระทำผิดทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง จะต้องได้รับโทษทางวินัย ได้แก่

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ตัดเงินเดือน

(๓) ลดเงินเดือน

๒.๒ กระทำผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง จะต้องได้รับโทษทางวินัย ได้แก่

(๑) ปลดออก

(๒) ไล่ออก

* หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว๖๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่องแนวทางการกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

บทที่ ๒

ตัวอย่างผลการดำเนินการทางวินัย

๑. การเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการ

เรื่องมีอยู่ว่านาง ก. มีตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการ ได้เบิกเงินค่าเช่าบ้านจากทางราชการของตนเอง ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๕๐ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๑ ในอัตราเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท โดยมีได้นำใบเสร็จรับเงินการชำระหนี้เงินกู้จากธนาคารมาประกอบการยื่นคำขอเบิกค่าเช่าบ้านตามระเบียบกำหนด และสาเหตุที่ไม่มีใบเสร็จรับเงินมาประกอบการขอเบิกค่าเช่าบ้านเนื่องจากนาง ก. ไม่ได้ชำระหนี้กับธนาคารในช่วงเวลา ๑๒ เดือน ที่เบิกเงินไปจากทางราชการ จึงเป็นการเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการไปโดยไม่มีสิทธิในการเบิก และการกระทำของนาง ก. ถือได้ว่ามีเจตนาทุจริตเงินของทางราชการไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว นอกจากนั้น นาง ก. ยังได้เบิกเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการ จำนวน ๒ ราย ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ โดยเบิกให้ในบางเดือนซ้ำซ้อนและในบางครั้งก็ได้ตั้งฎีกาเบิกโดยยังไม่มีคำขอเบิกเป็นเหตุให้มีจำนวนครั้งที่เบิกจากทางราชการเกินกว่า ๑๒ เดือน ตามจำนวนเดือนในปีงบประมาณ แล้วนำเงินที่เบิกมานั้นไปหมุนใช้ประโยชน์ส่วนตัว พฤติการณ์ของนาง ก. ดังกล่าวถือได้ว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ และจงใจไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ราชการตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม และมาตรา ๘๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบมาตรา ๑๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนั้น จึงถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ

๒. ข้าราชการที่เป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ

เรื่องมีอยู่ว่า นาย ก. เป็นข้าราชการ ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ (น้ำมันเชื้อเพลิง) นาย ก. มีหน้าที่ต้องตรวจสอบหลักฐานการจัดซื้อและการส่งมอบน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อให้ถูกต้องตรงกับปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง แต่ในการตรวจรับกลับลงลายมือชื่อตรวจรับในใบสรุปยอดจำนวนเงินที่สถานีบริการน้ำมันส่งเบิกเงิน โดยมีได้ตรวจสอบรายละเอียดว่าจำนวนเงินที่เบิกจ่ายและใบสั่งซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงฉบับต้นขั้วมียอดตรงกันหรือไม่ ซึ่งในความเป็นจริงปรากฏว่ามีบุคคลอื่นแก้ไขตัวเลขจำนวนเงินให้สูงกว่าต้นขั้วใบสั่งซื้อน้ำมัน ทำให้ราชการได้รับความเสียหายเป็นจำนวนเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่า นาย ก. มีส่วนทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการด้วย พฤติการณ์ของนาย ก. เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ และฐานไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความอุตสาหะ เอาใจใส่ รมัตถะวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงถูกลงโทษตัดเงินเดือนนาย ก. ๕% เป็นเวลา ๓ เดือน

๓. นำคอมพิวเตอร์ของหน่วยงานไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

เรื่องมีอยู่ว่า นาย ข. ได้นำเครื่องคอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊กคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์พ่วงบางส่วนที่มีอยู่ในสำนักงานไปใช้ส่วนตัว ซึ่งปัจจุบันยังไม่ได้ส่งคืน นาย ข. ยอมรับว่าได้นำคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงออกไปจริง แต่ได้นำกลับมาคืนหน่วยงานแล้ว แต่นาย ข. ไม่มีพยานหลักฐานใดที่จะยืนยันว่า นาย ข. ได้นำเครื่องคอมพิวเตอร์กลับมาคืนหน่วยงานแล้วหน่วยงานจึงลงโทษปลดนาย ข. ออกจากราชการ โดยฟังว่าพฤติการณ์ของนาย ข. เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต ตามมาตรา ๘๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๔. ข้าราชการหักเงินค่าจ้างพนักงานจ้างเหมาแล้วไม่ส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

เรื่องมีอยู่ว่า นาย ก. ได้หักเงินค่าจ้างของพนักงานจ้างเหมาบริการเป็นค่าปรับเนื่องจากการไม่มาปฏิบัติงานเป็นจำนวนเงินวันละ ๑๐๐ บาท และเก็บเงินดังกล่าวไว้ใช้จ่ายในสำนักงาน โดยให้เจ้าหน้าที่การเงินเป็นผู้เก็บรักษา และจัดทำบัญชีควบคุมการรับ - จ่ายเงินดังกล่าว แต่ไม่นำเงินดังกล่าวส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ซึ่งนาย ก. ก็มีได้นำเงินดังกล่าวไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวแต่อย่างใด กรณีดังกล่าวจะเห็นว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๒) ประกอบมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงถูกลงโทษตัดเงินเดือน ๕ % เป็นเวลา ๑ เดือน

๕. ไม่นำเงินจากการจำหน่ายแผ่นยางพาราจากแปลงฝึกกรีดยางพาราของราชการ ส่งคลังตามระเบียบของทางราชการ

นาย ก. ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการศูนย์ มีหน้าที่บริหารงานทั่วไป ควบคุม กำกับ ดูแลการบริหารราชการของศูนย์ นาย ก. จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมาย ซึ่งนาย ก. ได้สั่งการให้ นาย ข. ลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ นำแผ่นยางพาราของศูนย์ ไปจำหน่าย โดยใช้รถยนต์ของศูนย์บรรทุกแผ่นยางพาราไปจำหน่าย ซึ่งทุกครั้งที่มีการจำหน่ายยางพารา นาย ข. จะนำเงินที่ได้จากการจำหน่ายยางพารามาส่งมอบ นาย ก. โดยที่ นาย ก. ไม่ได้นำเงินจากการจำหน่ายแผ่นยางพาราส่งเข้าฝากในบัญชีเงินฝากเงินรายได้จากการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรตามระเบียบกรมส่งเสริมการเกษตรว่าด้วยการใช้เงินรายได้จากการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งกำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตรเปิดบัญชีเงินฝากที่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังเพื่อฝากเงินรายได้จากผลผลิตดังกล่าว และห้ามมิให้นำเงินรายได้ไปใช้จ่ายก่อนส่งเข้าบัญชีเงินฝากแต่นาย ก. กลับเบียดบังเงินดังกล่าวไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัวหรือของผู้อื่น เช่น นำเงินรายได้จากการจำหน่ายแผ่นยางพาราไปปรับปรุงพัฒนาศูนย์ เลี้ยงรับรองในโอกาสต่าง ๆ บริจาคงานกุศล ผำป่า โดยมีได้จัดทำบัญชีเอกสารหลักฐานการใช้เงินเพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ การกระทำของ นาย ก. มีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต และฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘๕ (๑) และ (๔)

๖. รับรองการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นเท็จเพื่อให้เกษตรกรได้รับประโยชน์เกินสิทธิหรือไม่สิทธิ

นางสาว ก. ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจหลัก ๓ ชนิด ปี ๒๕๕๕/๕๖ (ข้าว รอบที่ ๑ และรอบที่ ๒) และในฐานะคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลระดับตำบลโครงการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ ปี ๒๕๕๕/๕๖ จึงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่ง ตลอดจนคู่มือการขึ้นทะเบียนเกษตรกร และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องแต่ความปรากฏว่า นางสาว ก. ได้ทำการบันทึกและแก้ไขข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในระบบข้อมูลสารสนเทศ ทำให้จำนวนแปลงและพื้นที่ปลูกข้าวเพิ่มขึ้น โดยการเคาะสเปซบาร์เพื่อเว้นวรรคในช่องหมายเลขเอกสารสิทธิ และทำการกรอกข้อมูลโดยสลับหมายเลขเอกสารสิทธิของเกษตรกรในหมู่เดียวกันในระบบการขึ้นทะเบียนเกษตรกร เพื่อไม่ให้ ธ.ก.ส. (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร) สามารถตรวจสอบเลขที่เอกสารสิทธิได้ว่าเกษตรกรมีการใช้สิทธิเข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าว ปี ๒๕๕๕/๕๖ ครั้งที่ ๑ ไปแล้วส่งผลให้มีการออกใบรับรองผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว) ทพศ.๑/๓ ปี ๒๕๕๕/๕๖ ให้แก่เกษตรกรเกินสิทธิที่พึงได้รับ จำนวน ๑๔๐ ราย เป็นเหตุให้ทางราชการเสียหายอย่างร้ายแรง การกระทำของนางสาวก. ผู้จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยคู่มือการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ

(ข้าว) ปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ ซึ่งเป็นการกระทำโดยพลการ และไม่มีอำนาจที่จะกระทำการดังกล่าวได้ ซึ่งนางสาว ก. ได้กระทำเพื่อให้เกษตรกรได้รับประโยชน์คือใบรับรองผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๕๕/๕๖ ครั้งที่ ๑ ซ้ำกันถึง ๒ ครั้ง โดยเกษตรกรดังกล่าวหาวิธีสิทธิที่จะได้รับใบรับรองดังกล่าว ซ้ำกันถึง ๒ ครั้งไม่ แม้ไม่ปรากฏว่า ตัวผู้ถูกกล่าวหาได้รับสินบนหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองในการดำเนินการดังกล่าวหรือไม่ แต่การกระทำนั้น เป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้ให้แก่ผู้อื่นแล้ว พฤติการณ์เข้าลักษณะเป็นการไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้ เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตาม ระเบียบแบบแผนของทางราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๒) ประกอบมาตรา ๘๔ และฐานปฏิบัติ หรือละเว้นการ ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติ หน้าที่ราชการโดยทุจริต ตามมาตรา ๘๕ (๑) และถือว่าเป็นการกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง มาตรา ๘๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นการกระทำผิดวินัยอย่าง ร้ายแรง นางสาว ก. จึงถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ ทั้งนี้ เป็นไปตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๖ ให้ส่วนราชการถือ ปฏิบัติ กรณีการลงโทษผู้กระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งควร ลงโทษเป็นไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืน หรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใด ไม่เป็นเหตุลดหย่อน โทษลงเป็นปลดออกจากราชการ

ตัวอย่างผลการดำเนินการพิจารณาความรับผิดชอบ

๑. กรณีการเบิกจ่ายเงินเกินวงเงินที่ได้รับอนุมัติ

ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคได้ตรวจสอบงบการเงินของเทศบาลแห่งหนึ่ง พบว่า เทศบาลแห่งนี้เบิกจ่ายเงิน ในหมวดรายจ่าย งบกลาง ประเภทเงินสำรองจ่ายเกินวงเงินงบประมาณอนุมัติ จำนวน ๘๐,๐๕๔.๘๘ บาท จากการตรวจสอบเอกสารหลักฐานปรากฏว่า เทศบาลได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๔๘ ในหมวดงบกลาง ๓,๒๑๖,๕๑๖ บาท แต่เทศบาลดังกล่าวได้มีการเบิกจ่ายเงินในหมวดรายจ่ายงบกลางจำนวน ๓,๓๒๓,๘๕๐.๘๘ บาท จึงเป็นการเบิกจ่ายเงินงบประมาณอนุมัติจำนวน ๖๒,๒๘๙.๘๘ บาท

เมื่อพิจารณารายการเบิกจ่ายเงินของเทศบาลตามลำดับของวันที่มีการเบิกจ่ายตามฎีกาแล้วปรากฏข้อเท็จจริงว่า การเบิกจ่ายเพื่อจ่ายเป็นค่าวัสดุงานบ้านงานครัว และเพื่อเบิกจ่ายค่าจัดซื้อวัสดุก่อสร้าง เป็นการเบิกจ่ายเงินที่เกินวงเงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ จึงเป็นการเบิกจ่ายที่ไม่มีอำนาจกระทำได้โดยชอบ ฝ่ายินระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นเหตุให้เทศบาลได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๖๒,๒๘๙.๘๘ บาท ซึ่งพิจารณาการกระทำและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

๑. หัวหน้าหน่วยการคลัง ในฐานะผู้ตรวจสอบฎีกา มีหน้าที่ตรวจสอบฎีกาให้ถูกต้องในสาระสำคัญตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่าย การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และในฐานะหัวหน้าหน่วยการคลัง มีหน้าที่ควบคุมดูแลการเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ เพื่อให้มีการใช้จ่ายเงิน อย่างถูกต้อง ข้อเท็จจริงปรากฏว่า หัวหน้าหน่วยการคลังได้ลงลายมือชื่อในฎีกาเบิกเงินตามงบประมาณรายจ่ายเพื่อเบิกจ่ายเป็นค่าจัดซื้อวัสดุ และเพื่อจ่ายเป็นค่าวัสดุงานบ้านงานครัวซึ่งปรากฏว่า การเบิกจ่ายเงินจำนวนดังกล่าวนั้น มีการเบิกจ่ายเงินเกินไปกว่างบประมาณที่ได้รับจำนวน ๖๒,๒๘๙.๘๘ บาท หัวหน้าหน่วยการคลังในฐานะผู้ตรวจสอบฎีกาได้ตรวจสอบเอกสารประกอบฎีกาถูกต้องครบถ้วนแล้ว และในฐานะหัวหน้าหน่วยการคลังได้เสนอปลัดเทศบาลเห็นควรให้เบิกจ่าย เงินจำนวนดังกล่าวได้ โดยไม่ได้ใช้ความระมัดระวังตรวจสอบการเบิกจ่ายดังกล่าวให้ถือว่า สามารถเบิกจ่ายได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือไม่ เมื่อการเบิกจ่ายเงินดังกล่าวไม่มีอำนาจกระทำได้โดยชอบ ฝ่ายินระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พฤติการณ์ถือได้ว่า เป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้เทศบาลได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๖๒,๒๘๙.๘๘ บาท จึงให้หัวหน้าหน่วยการคลังรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๖๐ ของความเสียหายจำนวน ๖๒,๒๘๙.๘๘ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๓๗,๓๗๓.๙๓ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒. ปลัดเทศบาล ในฐานะผู้บังคับบัญชาชั้นต้นมีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามระเบียบของราชการ รวมทั้งการเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และ

ที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ปลัดเทศบาลได้ลงลายมือชื่อเห็นควรอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินได้ในใบฎีกาเบิกเงิน ตามงบประมาณรายจ่ายเพื่อเบิกจ่ายเป็นค่าจัดซื้อวัสดุ และเพื่อจ่ายเป็นค่าวัสดุงานบ้านงานครัว ซึ่งปรากฏว่า การเบิกจ่ายเงินจำนวนดังกล่าวนั้น มีการเบิกจ่ายเงินเกินไปกว่างบประมาณที่ได้รับจำนวน ๖๒,๒๘๙.๘๘ บาท เสนอ นายกเทศมนตรีเห็นควรให้เบิกจ่ายได้ โดยไม่ได้ใช้ความระมัดระวังตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินดังกล่าวว่าสามารถ เบิกจ่ายได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และ การตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือไม่ เมื่อการเบิกจ่ายเงินดังกล่าว ไม่มีอำนาจกระทำได้โดยชอบ ย่อมฝ่าฝืนระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พฤติการณ์ถือ เป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้เทศบาลได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๖๒,๒๘๙.๘๘ บาท จึงให้ปลัดเทศบาลรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหายจำนวน ๖๒,๒๘๙.๘๘ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๑๒,๔๕๗.๙๘ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔

๓. นายกเทศมนตรี ในฐานะผู้บังคับบัญชาชั้นสูง มีหน้าที่กำกับดูแลการบริหารราชการของเทศบาล และ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในเทศบาล ให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายกเทศมนตรีได้ลงลายมือชื่ออนุมัติให้เบิกจ่ายเงินได้ในใบฎีกาเบิกเงิน ตามงบประมาณรายจ่าย เพื่อเบิกจ่ายเป็น ค่าจัดซื้อวัสดุ และเพื่อจ่ายเป็นค่าวัสดุงานบ้านงานครัว ซึ่งปรากฏว่า การเบิกจ่ายเงินจำนวนดังกล่าว นั้น มีการเบิก จ่ายเงินเกินไปกว่างบประมาณที่ได้รับจำนวน ๖๒,๒๘๙.๘๘ บาท ซึ่งนายกเทศมนตรีไม่ได้ใช้ความระมัดระวัง ตรวจสอบ การเบิกจ่ายเงินดังกล่าวว่า สามารถเบิกจ่ายได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือไม่ เมื่อการเบิกจ่ายเงินดังกล่าวไม่มีอำนาจกระทำได้โดยชอบฝ่าฝืนระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ เทศบาลได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๖๒,๒๘๙.๘๘ บาท จึงให้นายกเทศมนตรีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน ในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหายจำนวน ๖๒,๒๘๙.๘๘ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๑๒,๔๕๗.๙๘ บาท ตามนัย มาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔

๒. กรณีการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านไม่ชอบด้วยระเบียบ

ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) แห่งหนึ่งได้เบิกจ่ายค่าเช่า บ้านให้แก่ นาย ย ตำแหน่งหัวหน้าส่วนโยธา ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๔๗ จนถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๒ ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคได้เข้าตรวจสอบสืบสวนตามหนังสือร้องเรียนกล่าวหากรณี นาย ย เบิกค่า เช่าบ้านโดยไม่ชอบด้วยระเบียบแล้วพบว่า นาย ย เบิกค่าเช่าบ้านมากกว่าที่จ่ายจริง ระหว่างเดือนเมษายน ๒๕๔๗ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๔๘ เดือนกรกฎาคม ๒๕๔๙ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๐ เดือนมกราคม ๒๕๕๑ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๕๒ เป็นเงินจำนวน ๔๙,๖๕๐ และเบิกค่าเช่าบ้านโดยไม่ได้พักอาศัยอยู่จริง ระหว่างเดือนเมษายน ๒๕๕๒ ถึง เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๒ เป็นเงินจำนวน ๔,๘๐๐ บาท เป็นเหตุให้ อบต. ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน ๕๔,๔๕๐ บาท ซึ่งแยกพิจารณาการกระทำและความรับผิดของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

นาย ย ตำแหน่งหัวหน้าส่วนโยธา ได้ขอเบิกค่าเช่าบ้าน ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๔๗ จนถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๒ ซึ่งตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๒๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่า “ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านเท่าที่ต้องจ่ายจริงตามที่สมควรแก่สภาพแห่งบ้าน แต่อย่างสูงไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านท้ายระเบียบนี้” จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ย ได้โอน (ย้าย) มาจาก อบต. อีกแห่งหนึ่ง จึงเป็นการได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่จากท้องที่หนึ่ง โอน (ย้าย) มาท้องที่หนึ่ง ซึ่งในเดือนเมษายน ๒๕๔๗ นาย ย ได้รับอัตราเงินเดือน ๙,๕๖๐ บาท มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านไม่เกินเดือนละ ๑,๙๕๐ บาท นาย ย ได้เบิกค่าเช่าบ้านตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๔๗ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๔๘ รวม ๑๒ เดือน โดยเช่าบ้านจาก นาย ท ตามฎีกาเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านเดือนเมษายน ๒๕๔๗ ค่าเช่าบ้านเดือนละ ๑,๙๕๐ บาท เดือนพฤษภาคม ๒๕๔๗ จนถึงเดือนมีนาคม ๒๕๔๘ รวม ๑๑ เดือน ค่าเช่าบ้านอัตราเดือนละ ๑,๕๐๐ บาท ซึ่งตามผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ปรากฏว่า นาง ท ภริยาของนาย ท ได้ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคว่า มีการจ่ายเงินค่าเช่าบ้านกันจริงเพียงเดือนละ ๖๐๐ บาท จึงรับฟังได้ว่า นาย ย เบิกค่าเช่าบ้านเกินกว่าที่จ่ายจริงในเดือนเมษายน ๒๕๔๗ จำนวน ๑,๓๕๐ บาท เดือนพฤษภาคม ๒๕๔๗ จนถึงเดือนมีนาคม ๒๕๔๘ รวม ๑๑ เดือน จำนวน ๙,๙๐๐ บาท และนาย ย ได้เบิกค่าเช่าบ้านตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๔๙ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๕๒ รวม ๓๓ เดือน โดยเช่าบ้านจากนาย พ ตามฎีกาเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๔๙ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๑ รวม ๒๔ เดือน ค่าเช่าบ้านอัตราเดือนละ ๒,๒๐๐ บาท และตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๑ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๕๒ รวม ๙ เดือน ค่าเช่าบ้านอัตราเดือนละ ๒,๔๐๐ บาท ซึ่งผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ปรากฏพยานบุคคลได้ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคว่า มีการคิดค่าเช่าบ้านเดือนละ ๑,๐๐๐ บาท และต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีการเก็บค่าเช่าบ้านเดือนละ ๑,๒๐๐ บาท โดย นาย ย เป็นผู้นำหลักฐานใบเสร็จรับเงินมาให้ผู้ให้เช่าบ้านลงลายมือชื่อแล้ว นาย ย จะเป็นผู้กรอรายละเอียดทั้งหมดเอง โดยปรากฏรายละเอียดการเบิกค่าเช่าบ้านของ นาย ย ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๔๙ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๐ รวม ๑๘ เดือน ค่าเช่าบ้านอัตราเดือนละ ๒,๒๐๐ บาทแต่จ่ายจริงเพียงเดือนละ ๑,๐๐๐ บาท จึงเบิกค่าเช่าบ้านเกินกว่าที่จ่ายจริงเป็นเงินจำนวน ๒๑,๖๐๐ บาท ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๕๑ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๑ รวม ๖ เดือน ค่าเช่าบ้านอัตราเดือนละ ๒,๒๐๐ บาท แต่จ่ายจริงเพียงเดือนละ ๑,๒๐๐ บาท จึงเบิกค่าเช่าบ้านเกินกว่าที่จ่ายจริง จำนวน ๖,๐๐๐ บาท และตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๑ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๕๒ รวม ๙ เดือน ค่าเช่าบ้านอัตราเดือนละ ๒,๔๐๐ บาท แต่จ่ายจริงเดือนละ ๑,๒๐๐ บาท จึงเบิกค่าเช่าบ้านเกินกว่าที่จ่ายจริง จำนวน ๑๐,๘๐๐ บาท จึงรับฟังได้ว่า นาย ย เบิกค่าเช่าบ้านเกินกว่าที่จ่ายจริงตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๔๙ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๕๒ รวม ๓๓ เดือน เป็นเงินจำนวน ๓๘,๔๐๐ บาท และนาย ย ได้เบิกเงินค่าเช่าบ้านระหว่างเดือนเมษายน ๒๕๕๒ ถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๒ รวม ๒ เดือน โดยเช่าบ้านจาก นาย พ ตามฎีกาเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้าน ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๒ ถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๒ รวม ๒ เดือน ค่าเช่าบ้านอัตราเดือนละ ๒,๔๐๐ บาท ซึ่งตามผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ปรากฏพยานบุคคลได้ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคว่า ในช่วงเวลาดังกล่าว มีการเช่าบ้านพักที่อื่นด้วย จึงรับฟังได้ว่า นาย ย เบิกค่าเช่าบ้านเดือนเมษายน ๒๕๕๒ ถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๒ รวม ๒ เดือน แต่ไม่ได้เข้าพักอาศัยอยู่จริง คิดเป็นเงินจำนวน ๔,๘๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๕๔,๔๕๐ บาท กรณีจึงมิใช่

การปฏิบัติหน้าที่ราชการ ดังนั้น การที่นาย ย เบิกค่าเช่าบ้านเกินกว่าที่จ่ายจริง ระหว่างเดือนเมษายน ๒๕๔๗ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๔๘ เดือนกรกฎาคม ๒๕๔๙ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๐ เดือนมกราคม ๒๕๕๑ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๕๒ เป็นเงินจำนวน ๔๔,๖๕๐ บาท และเบิกค่าเช่าบ้านโดยไม่ได้หักเข้าอาศัยอยู่จริง ระหว่างเดือนเมษายน ๒๕๕๒ ถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๒ เป็นเงินจำนวน ๔,๘๐๐ บาท เป็นเหตุให้ อบต. ได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๔๙,๔๕๐ บาท นาย ย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเต็มจำนวนตามนัยมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๒. เจ้าหน้าที่อื่นผู้เกี่ยวข้อง

๒.๑ คณะกรรมการตรวจสอบสภาพบ้านเช่าตามคำสั่ง อบต. ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๔๙ ประกอบด้วย นาย ช นาย ส และนาย ว และคณะกรรมการตรวจสอบสภาพบ้านเช่า ตามคำสั่ง อบต. ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๑ ประกอบด้วย นาย ว นาย น และนาง ป ซึ่งตามคำสั่งดังกล่าว กำหนดหน้าที่ให้คณะกรรมการตรวจสอบสภาพบ้านเช่าที่ นาย ย เช่าอยู่ว่า มีสภาพของบ้านเหมาะสมกับการพักอาศัยและค่าเช่าหรือไม่ ข้อเท็จจริงปรากฏว่าคณะกรรมการตรวจสอบสภาพบ้านเช่าได้ตรวจสอบสภาพบ้านเช่าแล้วรับรองว่า นาย ย ได้เช่าบ้านเพื่อพักอาศัยและสภาพบ้านเช่าเหมาะสมกับราคาเช่า โดยมีการเช่าอาศัยในบ้านเช่าจริงในช่วงเวลาที่ตรวจสอบแล้ว กรณีจึงยังฟังไม่ได้ว่าคณะกรรมการตรวจสอบสภาพบ้านเช่ากระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

๒.๒ หัวหน้าส่วนการคลัง ปลัด อบต. และนายก อบต. ซึ่งดำรงตำแหน่งในขณะเกิดเหตุ มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของนาย ย ตั้งแต่การรับรองสิทธิและอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้าน กลับรองและตรวจสอบเอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้าน เมื่อครบถ้วนถูกต้องแล้วจึงเสนอตามลำดับขั้นจนถึงขั้นตอนอนุมัติจ่ายเงินค่าเช่าบ้าน การที่ นาย ย เบิกกว่าค่าเช่าบ้านเกินกว่าที่จ่ายจริงเป็นเงินจำนวน ๔๔,๖๕๐ บาท และเบิกค่าเช่าบ้านโดยไม่ได้หักเข้าอาศัยอยู่จริง เป็นเงินจำนวน ๔,๘๐๐ บาท เป็นกรณีที่หัวหน้าส่วนการคลัง ปลัด อบต. และนายก อบต. ไม่สามารถที่จะตรวจสอบและทราบถึงการทุจริตดังกล่าวได้ จึงยังถือไม่ได้ว่า หัวหน้าส่วนการคลัง ปลัด อบต. และนายก อบต. กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

๓. กรณีการจัดซื้อวัสดุสำนักงานไม่ชอบด้วยระเบียบและการสั่งจ่ายเช็คค่าวัสดุโดยไม่มีหลักฐาน

ตามสำนักการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ได้ตรวจสอบสืบสวนการจัดซื้อวัสดุสำนักงานเทศบาลแห่งหนึ่งพบว่า ปีงบประมาณ ๒๕๔๘ เทศบาลแห่งนั้นมีการจัดซื้อวัสดุสำนักงานเป็นจำนวนมาก แต่มีวัสดุคงเหลือให้ตรวจสอบน้อยกว่าที่ปรากฏตามหลักฐานการจัดซื้อและหลักฐานการเบิกจ่ายวัสดุสำนักงาน รวมทั้งมีการสั่งจ่ายเช็ควัสดุสำนักงานโดยไม่มีฎีกาและหลักฐานการจ่ายให้ตรวจสอบจำนวน ๑ ฉบับ เป็นเหตุให้เทศบาลได้รับความเสียหาย เทศบาลจึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้น ผลการสอบสวน พบว่า ปีงบประมาณ ๒๕๔๘ เทศบาลตั้งฎีกาเบิกจ่ายเงินเพื่อจัดซื้อวัสดุสำนักงานจำนวนมาก แต่เมื่อทำการตรวจสอบกลับพบว่าไม่มีวัสดุสำนักงานที่จัดซื้อให้ตรวจสอบเป็นเหตุให้เทศบาลได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงินจำนวน ๑๔๖,๓๖๙.๔๑ บาท ซึ่งพิจารณาการกระทำและความรับผิดของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ๖ ว ได้รับแต่งตั้งให้รักษาราชการแทนหัวหน้ากองคลัง และเป็นเจ้าหน้าที่พัสดุ มีหน้าที่ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕

และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเป็นผู้อนุมัติจัดซื้อพัสดุสำนักงาน และปลัดเทศบาล ในฐานะหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ มีหน้าที่ควบคุม กำกับดูแล ตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเป็นผู้อนุมัติจัดซื้อพัสดุ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า โดยในช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๗ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๔๘ เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ๖ ว ได้ดำเนินการจัดทำรายงานขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้างพัสดุสำนักงาน โดยมี ปลัดเทศบาลเป็นผู้ลงนามอนุมัติจัดซื้อ ผู้ตรวจรับพัสดุ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๔๒ ครั้ง ซึ่งจากการตรวจสอบหลักฐานพบว่า มีการตั้งฎีกาเบิกจ่ายเงินเป็นค่าจัดซื้อพัสดุสำนักงาน แต่ตรวจสอบหลักฐานทางทะเบียนคุมพัสดุสำนักงานแล้ว กลับไม่พบรายการพัสดุที่ทำการจัดซื้อ และไม่มีพัสดุที่อ้างว่ามีการจัดซื้อให้ตรวจสอบ อีกทั้งไม่ปรากฏหลักฐานว่า การเบิกพัสดุสำนักงานที่อ้างว่ามีการจัดซื้อไปใช้ในสำนักงาน ประกอบกับเอกสารประกอบการจัดซื้อพัสดุสำนักงานดังกล่าวและเอกสารประกอบฎีกาเบิกจ่ายเงินมีข้อพิรุธทางด้านเอกสารหลายประการ เช่น ใบส่งของร้าน ส วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ เป็นใบส่งของ เล่มที่ ๑๒ เลขที่ ๐๕๖๗ ในขณะที่ใบรับส่งของวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๗ เป็นใบส่งของเล่มที่ ๑๒ เลขที่ ๐๕๖๖ ใบส่งของ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๗ เล่มที่ ๑๒ เลขที่ ๕๗๐ ใบส่งของวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๗ เล่มที่ ๐๔ เลขที่ ๑๘๑ ฯลฯ และลายมือชื่อในบันทึกตกลงจ้าง ใบต่อรองราคา ผู้รับเงินรายนาง ส และนาง ว เห็นได้ชัดเจนว่า มีลายมือชื่อเขียนแตกต่างกัน อีกทั้ง ในการจัดซื้อพัสดุสำนักงานบางคราว เช่น ใบส่งของร้าน ส วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๘ เล่มที่ ๑๐ เลขที่ ๔๖๒ วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๘ เล่มที่ ๑๐ เลขที่ ๔๖๘ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๘ เล่มที่ ๑๐ เลขที่ ๔๗๑ วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๘ เล่มที่ ๑๐ เลขที่ ๔๗๗ และใบส่งของร้าน ค วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๘ เล่มที่.....เลขที่ ๐๕๒๑ วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๘ เล่มที่ ๑๑ เลขที่ ๕๓๒ มีลายมือชื่อ นาง ส และนาง ว ผู้ขายเป็นผู้รับของเอง ฎีกาเบิกจ่ายเงินค่าวัสดุจำนวน ๕ ฎีกา ระบุนาง ส เจ้าของร้าน ลงชื่อเป็นผู้รับเงิน แต่จากการตรวจสอบต้นขั้วเช็คเลขที่ ๘๐๐๐๐๙ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ ระบุนาง ส เป็นต้น จึงเชื่อว่า เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ๖ ว และปลัดเทศบาล มีส่วนรู้เห็นร่วมกันดำเนินการจัดทำเอกสารการจัดซื้อและการอนุมัติหลักฐานการจัดซื้อพัสดุเป็นเท็จตลอดจนร่วมกันลงนามในฎีกาเบิกจ่ายเงินและสั่งจ่ายเช็คค่าวัสดุสำนักงาน โดยไม่มีการจัดซื้อพัสดุสำนักงานจริง และหรือไม่มีหน้าที่ต้องชำระจริงและนำเงินไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว แม้จะปรากฏว่ามีเอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงินค่าวัสดุสำนักงาน ก็เป็นเพียงการจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการจัดซื้อให้ครบถ้วน และเอกสารดังกล่าวก็มีข้อพิรุธหลายประการดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น พฤติการณ์ถือเป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อตนเองและบุคคลอื่นเป็นการจงใจกระทำละเมิด เป็นเหตุให้เทศบาลได้รับความเสียหาย จึงให้บุคคลทั้งสองรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการ

สำหรับในส่วน of ค่าสินไหมทดแทนที่บุคคลทั้งสองต้องรับผิดชอบนั้น เมื่อพิจารณาจากพฤติการณ์การกระทำของแต่ละบุคคลแล้วเห็นว่า บุคคลทั้งสองมีลักษณะของการกระทำที่เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน โดยร่วมกันดำเนินการเพียงเพื่อให้การจัดซื้อพัสดุสำนักงานดังกล่าวสำเร็จลุล่วงไปตามขั้นตอนและระเบียบของทางราชการเท่านั้น ทั้งนี้เมื่อพิจารณาถึงตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล รวมทั้งพฤติการณ์การกระทำไม่สามารถแบ่งแยกได้ว่าบุคคลใดทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการมากกว่า จึงให้บุคคลทั้งสอง รับผิดชอบจำนวน ความเสียหาย ๑๙๖,๓๖๙.๔๑ บาท โดยให้รับผิดชอบในอัตราส่วนคนละเท่า ๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ ๙๘,๑๘๔.๗๐ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕

เนื่องจากการสอบสวนเรื่องนี้มิได้สอบปากคำปลัดเทศบาลในช่วงเวลาที่เกิดเหตุ จึงให้เทศบาลให้โอกาส ปลัดเทศบาล ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและได้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนเองอย่างเพียงพอและเป็นธรรมตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ก่อน ออกคำสั่งเรียกให้ชี้แจงคำสั่งใหม่ทดแทน และหากปรากฏข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานใดที่จะทำให้ความเห็นของ กระทรวงการคลังเปลี่ยนแปลงไปก็ให้ส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๔. กรณีการจัดซื้อรถยนต์โดยสารเกินราคาดมาตรฐาน

ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ส่วนราชการแห่งหนึ่งได้ ดำเนินการจัดซื้อรถยนต์โดยสาร (รถตู้ดีเซล) จำนวน ๕ คัน โดยวิธีประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ วงเงิน ๕,๙๗๕,๐๐๐ บาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานของส่วนราชการและเพื่อให้การ บริการประชาชนที่ดีขึ้น จึงจำเป็นต้องจัดหาครุภัณฑ์ยานพาหนะที่มีสมรรถนะและมีประสิทธิภาพสูง เพียงพอต่อการ ขนย้ายบุคลากร อุปกรณ์ และชุดปฏิบัติงานเข้าพื้นที่ปฏิบัติงาน และมีขั้นตอนการดำเนินการสรุปได้ ดังนี้

วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๑ หัวหน้าส่วนราชการแห่งนั้นได้อนุมัติคณะกรรมการกำหนดร่างขอบเขตของงาน (TOR) และร่างเอกสารประกวดราคาตามบันทึกข้อความ เรื่อง ขออนุมัติจัดซื้อรถยนต์โดยสาร (รถตู้ดีเซล) จำนวน ๕ คัน ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ต่อมาคณะกรรมการฯ ได้ลงนามในเอกสารรายละเอียดคุณสมบัติของรถยนต์ โดยสาร (รถตู้ดีเซล)

วันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๑ กลุ่มการคลังและพัสดุนำร่างขอบเขตของงานและร่างเอกสารประกวดราคาลง เผยแพร่เว็บไซต์กรมบัญชีกลางและส่วนราชการดังกล่าว

วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ กลุ่มการคลังและพัสดุนำบันทึกข้อความนำเสนอหัวหน้าส่วนราชการ ขออนุมัติ จัดซื้อรถยนต์โดยสาร (รถตู้ดีเซล) จำนวน ๕ คัน คันละ ๑,๑๙๕,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๕,๙๗๕,๐๐๐ บาท

วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ หัวหน้าส่วนราชการได้อนุมัติและลงนามในประกาศของส่วนราชการ เรื่อง ประกวดราคาจัดซื้อรถยนต์โดยสาร (รถตู้ดีเซล) จำนวน ๕ คัน โดยการประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ คณะกรรมการประกวดราคามีบันทึกข้อความ เรื่อง สรุปผลการประกวดราคา จัดซื้อรถยนต์โดยสาร (รถตู้ดีเซล) จำนวน ๕ คัน ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ผลปรากฏว่า บริษัท ต จำกัด เป็น ผู้เสนอราคาต่ำสุด เป็นเงิน ๕,๙๖๖,๙๖๒ บาท

วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ส่วนราชการทำสัญญาซื้อขายรถยนต์โดยสาร (รถตู้ดีเซล) จำนวน ๕ คัน กับ บริษัท ต จำกัด

ต่อมาสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างรถยนต์โดยสาร (รถตู้ดีเซล) จำนวน ๕ คัน พบว่า ในการจัดทำรายละเอียดคุณสมบัติเฉพาะของรถยนต์โดยสาร คณะกรรมการร่างขอบเขตของงานและร่าง เอกสารประกวดราคาได้นำเอารายละเอียดคุณสมบัติเฉพาะของรถยนต์โดยสาร ยี่ห้อโตโยต้า รุ่นคอมมิวเตอร์ มา จัดทำรายละเอียด ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๑๙ แจ้ง ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๑๕๗ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๑๙ เรื่อง การปฏิบัติตาม ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจ้างและการพัสดุ รวมทั้งเป็นการต้องห้ามตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๕ ทวิ ที่กำหนดให้การจัดหาพัสดุตามระเบียบนี้ ผู้มีหน้าที่ รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอนของการจัดหาต้องดำเนินการโดยเปิดเผย โปร่งใส และเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันกันอย่าง

เป็นธรรม นอกจากนี้ การจัดซื้อรถยนต์โดยสาร (รถตู้ดีเซล) จำนวน ๕ คัน รวมเป็นเงิน ๕,๔๖๖,๔๖๒ บาท คิดเป็นราคาคันละ ๑,๑๔๓,๓๔๒.๔๐ บาท เกินจากราคามาตรฐานครุภัณฑ์ที่สำนักงานงบประมาณกำหนด คือ รถโดยสารขนาด ๑๒ ที่นั่ง ราคารวมภาษีมูลค่าเพิ่มคันละ ๑,๑๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนราชการจึงจัดซื้อเกินราคามาตรฐานคันละ ๔๓,๓๔๒.๔๐ บาท คิดเป็นเงิน ๔๖๖,๔๖๒ บาท การกระทำดังกล่าวเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ ข้อ ๑๒ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงินจำนวน ๔๖๖,๔๖๒ บาท ซึ่งพิจารณาการกระทำและความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

๑. นาย ส ตำแหน่งหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้าง รายงานขออนุมัติการจัดซื้อจัดจ้าง และตรวจสอบเอกสารการจัดซื้อจัดจ้างให้ถูกต้องเป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ซึ่งในการจัดหารถยนต์ส่วนกลางของราชการนั้น ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ ข้อ ๑๒ กำหนดว่า ราคาค่าที่จัดหาให้เป็นไปตามที่สำนักงานงบประมาณกำหนด และรถที่จัดหาต้องไม่เกินกว่าขนาดและราคามาตรฐานที่กำหนด เว้นแต่เป็นการจัดหาจากกรมศุลกากรหรือส่วนราชการอื่น จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในการดำเนินการจัดซื้อรถยนต์โดยสาร (รถตู้ดีเซล) นั้น นาย ส เป็นผู้ทำบันทึกข้อความเสนอขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดร่างขอบเขตของงาน (TOR) และร่างเอกสารประกวดราคาเพื่อพิจารณากำหนดรายละเอียดคุณสมบัติเฉพาะและรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งขออนุมัตินำรายละเอียดร่างขอบเขตของงานและร่างเอกสารประกวดราคาลงเผยแพร่ในเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลางและส่วนราชการแห่งนั้น ซึ่งหากนาย ส ได้ใช้ความระมัดระวังและความละเอียดรอบคอบในการตรวจสอบความถูกต้องของร่างรายละเอียดที่จะนำออกเผยแพร่ก็จะสามารถบอกได้ว่า การกำหนดรายละเอียดคุณสมบัติเฉพาะของครุภัณฑ์ที่จะทำการจัดซื้อนั้น ไม่ชอบด้วยระเบียบแบบแผนของทางราชการ นอกจากนี้ การที่นาย ส ให้การว่า เมื่อส่วนพัสดุได้นำร่างรายละเอียดลงเผยแพร่ในเว็บไซต์ผลปรากฏว่า ไม่มีผู้ใดวิจารณ์ ส่วนพัสดุจึงเข้าใจว่ารายละเอียดที่คณะกรรมการฯ กำหนดนั้น ได้กำหนดด้วยความโปร่งใส เป็นธรรมและเปิดกว้าง มิได้เป็นการกีดกันผู้เสนอราคารายใดรายหนึ่ง การให้การดังกล่าวจึงไม่สามารถรับฟังได้ ประกอบกับนาย ส ทราบอยู่แล้วว่า ราคาของรถยนต์โดยสาร (รถตู้ดีเซล) ที่กำหนดนั้น เป็นราคาที่สูงเกินจากราคามาตรฐานครุภัณฑ์ที่สำนักงานงบประมาณกำหนด แต่นาย ส ได้แจ้งด้วยวาจาให้กองแผนงานทราบ โดยไม่ได้มีการหักหัวไปยังผู้มีอำนาจอนุมัติให้จัดซื้อ พฤติการณ์ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ส่วนราชการได้รับความเสียหายจากการจัดซื้อครุภัณฑ์ในราคาที่สูงกว่าราคามาตรฐานครุภัณฑ์ที่สำนักงานงบประมาณกำหนด จึงให้นาย ส รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๖๐ ของความเสียหายจำนวน ๔๖๖,๔๖๒ บาท คิดเป็นเงิน ๒๘๐,๑๗๗.๒๐ บาท ตามนัยมาตรา ๓๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔

๒. นาง ร ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง มีหน้าที่ตรวจสอบรายงานการจัดซื้อให้ถูกต้องเป็นไปตามระเบียบของทางราชการก่อนนำเรื่องเสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณาให้ความเห็นชอบ ซึ่งในการจัดหารถยนต์ส่วนกลางของราชการนั้น ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ ข้อ ๑๒ กำหนดว่า ราคาค่าที่จัดหาให้เป็นไปตามที่สำนักงานงบประมาณกำหนด และรถที่จัดหาต้องไม่เกินกว่าขนาดและราคามาตรฐานที่กำหนด เว้นแต่เป็นการจัดหาจากกรมศุลกากรหรือส่วนราชการอื่น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ส ได้จัดทำบันทึกข้อความขออนุมัติจัดซื้อรถยนต์โดยสารนำวงเงินงบประมาณที่กองแผนงานขออนุมัติโอนจัดสรรงบประมาณที่เหลือจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ มากำหนดเป็นวงเงินที่จะจัดซื้อโดยไม่ได้พิจารณาราคามาตรฐานสำนักงานงบประมาณ แต่ไม่ปรากฏว่า นาง ร ได้หักหัวหรือสั่งให้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องแต่ประการใด กลับลงนาม

ให้มีการเสนอขอจัดซื้อรถยนต์โดยสาร (รถตู้ดีเซล) ในราคาที่สูงกว่าราคาราคามาตรฐานครุภัณฑ์ที่สำนักงานประมาณกำหนด พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ส่วนราชการได้รับความเสียหายจากการจัดซื้อครุภัณฑ์ในราคาที่สูงกว่าราคาราคามาตรฐานครุภัณฑ์ที่สำนักงานประมาณกำหนด จึงให้นาง ร รับมิตชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๓๐ ของความเสียหายจำนวน ๔๖๖,๔๖๒ บาท คิดเป็นเงิน ๑๔๐,๐๘๘.๖๐ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔

๓. นางสาว บ ตำแหน่งอธิบดี ในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุด เป็นผู้อนุมัติให้จัดซื้อและทำสัญญาซื้อขายรถยนต์โดยสาร (รถตู้ดีเซล) ซึ่งในการจัดหารถส่วนกลางของราชการนั้น ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ ข้อ ๑๒ กำหนดว่า ราคาที่จัดหาให้เป็นไปตามที่สำนักงานประมาณกำหนด และรถที่จัดหาต้องไม่เกินกว่าขนาดและราคาราคามาตรฐานที่กำหนด เว้นแต่เป็นการจัดหาจากกรมศุลกากรหรือส่วนราชการอื่น แต่จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า นางสาว บ ได้อนุมัติให้จัดซื้อและทำสัญญาซื้อขายรถยนต์โดยสาร (รถตู้ดีเซล) ในราคาที่เกินบัญชีราคาราคามาตรฐานครุภัณฑ์ของสำนักงานประมาณ ซึ่งหากนางสาว บ ใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ก็จะทราบได้ว่า รถยนต์โดยสาร (รถตู้ดีเซล) มีราคาสูงกว่าราคาราคามาตรฐานครุภัณฑ์ที่สำนักงานประมาณกำหนด พฤติการณ์ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ส่วนราชการได้รับความเสียหายจากการจัดซื้อครุภัณฑ์ในราคาที่สูงกว่าราคาราคามาตรฐานครุภัณฑ์ที่สำนักงานประมาณกำหนด จึงให้นางสาว บ รับมิตชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๑๐ ของความเสียหายจำนวน ๔๖๖,๔๖๒ บาท คิดเป็นเงิน ๔๖,๖๔๖.๒๐ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔

๕. กรณีรถยนต์ราชการสูญหาย

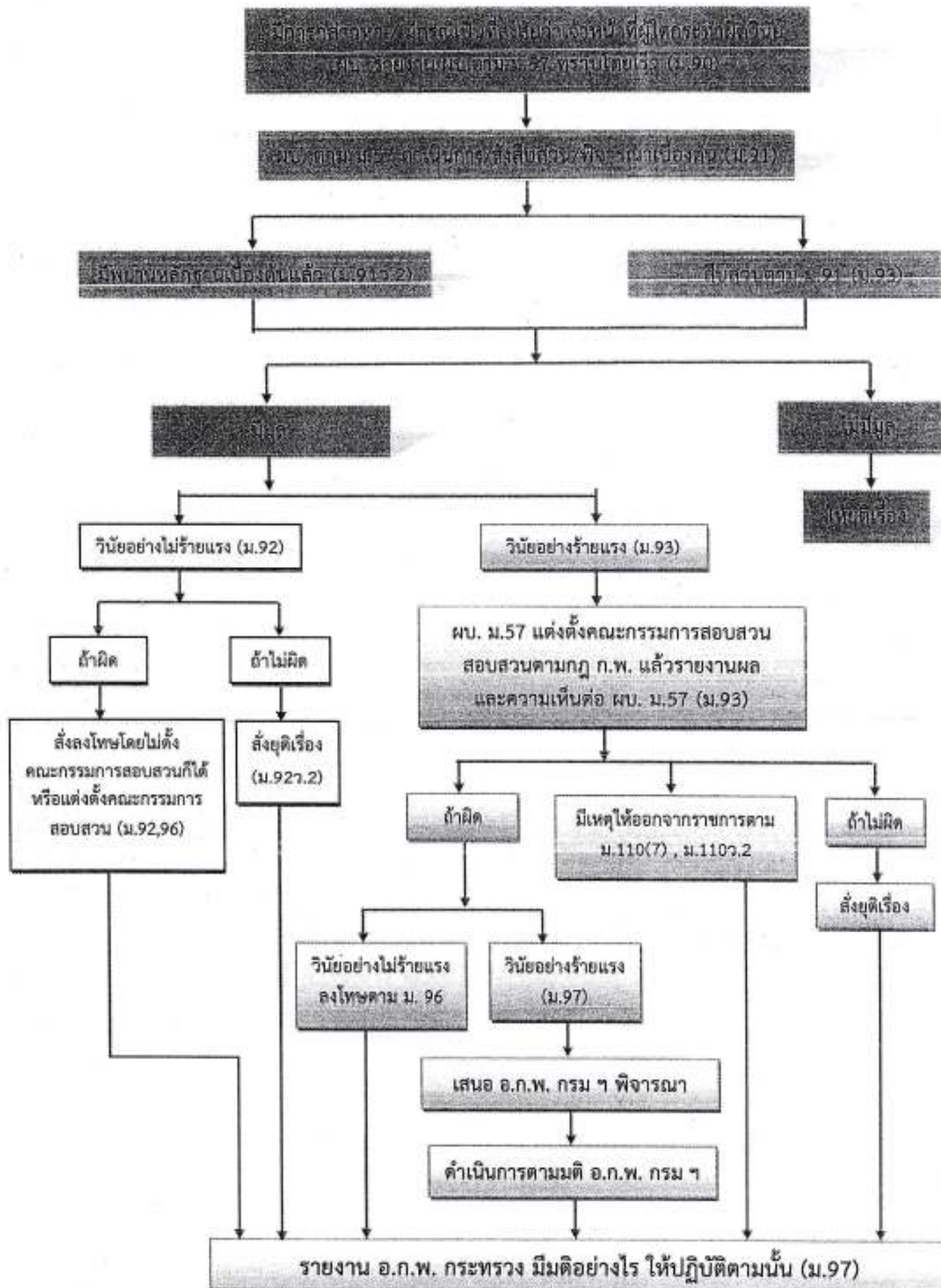
ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ นาย ว พนักงานขับรถยนต์ของส่วนราชการแห่งหนึ่งได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ขับรถยนต์ตู้ เพื่อไปส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมสัมมนา ณ โรงแรมในจังหวัดนครนายก หลังจากนั้นได้รับคำสั่งให้ขับรถยนต์มารับวิทยากรที่สำนักงานเพื่อเดินทางไปบรรยายที่โรงแรม เมื่อวิทยากรบรรยายเสร็จ ได้ขับรถยนต์ตู้ไปส่งวิทยากรที่สำนักงาน โดยถึงสำนักงานเวลาประมาณ ๒๐.๑๕ น. หลังจากนั้น นาย ว ได้ขับรถยนต์ตู้กลับไปยังจุดที่บ้านพักส่วนตัว โดยไม่ได้ขออนุญาตจากผู้บังคับบัญชาคนใด ซึ่งบ้านพักส่วนตัวของนาย ว มีลักษณะเป็นคอนโดมิเนียม เมื่อไปถึงคอนโดมิเนียมพบว่า ลานจอดรถของคอนโดมิเนียมเต็ม นาย ว จึงนำรถยนต์ราชการไปจอดบริเวณไหล่ถนน ต่อมาในวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ เวลาประมาณ ๐๗.๓๐ น. นาย ว ลงมาที่รถยนต์ตู้เพื่อที่จะขับกลับไปที่โรงแรมในจังหวัดนครนายก แต่ปรากฏว่ารถยนต์ตู้สูญหายไปจากจุดที่จอดไว้ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๑,๐๘๘,๐๒๕ บาท เมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า การที่นาย ว จอดรถไว้ริมไหล่ทางเนื่องจากที่จอดรถได้คอนโดมิเนียมเต็ม ซึ่งเป็นที่สาธารณะเป็นทางสัญจรของบุคคลทั่วไป ย่อมมีความเสี่ยงภัยต่อการที่รถยนต์ราชการจะสูญหายหรือถูกโจรกรรมได้ ประกอบกับปรากฏตามสำนวนการสอบสวนว่า จากการตรวจสอบสถานที่ที่นาย ว ใช้เป็นที่จอดรถยนต์ราชการ มีลักษณะเป็นข้างทางติดกับวินรถจักรยานยนต์และด้านข้างเป็นบริเวณก่อสร้าง ซึ่งเป็นพื้นที่มีความล่อแหลมและไม่ปลอดภัย ไม่มีกล้องวงจรปิด ทำให้คนร้ายสามารถโจรกรรมรถยนต์ตู้ไปได้โดยง่าย พฤติการณ์จึงถือได้ว่า นาย ว กระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงให้นาย ว รับมิตชดใช้ค่าสินไหม

ทดแทนให้แก่ทางราชการตามราคาของรถยนต์ตู้ขณะเกิดเหตุหลังหักค่าเสื่อมราคาแล้ว ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบ
มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

ที่มา - หนังสือ "ย่อคำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง" โดยสำนักความรับผิดทางแพ่ง
กรมบัญชีกลาง

ภาคผนวก

แผนภาพแสดงกระบวนการดำเนินการเรื่องร้องเรียนของกรมส่งเสริมการเกษตร

กระบวนการดำเนินการเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับบุคลากรของกรมส่งเสริมการเกษตร

๓. เมื่อกลุ่มวินัยได้รับเรื่องร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการ ในเบื้องต้นให้ถือว่าเป็นความลับทางราชการให้รายงานผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ (อธิบดี/รองอธิบดีที่ได้รับมอบหมาย) ทราบและพิจารณา ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๐ ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

(๑) หากเป็นบัตรสนเท่ห์ ให้พิจารณาเฉพาะรายชื่อผู้ร้องหรือบัตรสนเท่ห์ที่ได้มีการพิจารณาแล้วตามข้อ ๓.๑ บุคคลแน่นอนเท่านั้น หากบัตรสนเท่ห์มิได้ระบุหลักฐานกรณีแวดล้อมชัดเจน ตลอดจนชี้พยานบุคคลแน่นอนให้พิจารณาเสนอไม่รับบัตรสนเท่ห์ โดยให้ยุติเรื่อง

(๒) พิจารณาสงวนความเห็นเรื่องร้องเรียนที่ลงชื่อผู้ร้องหรือบัตรสนเท่ห์ที่ได้มีการพิจารณาแล้วตามข้อ ๓.๑ ว่าควรนำมาพิจารณาเพื่อให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ (อธิบดี) สั่งให้ดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง ซึ่งผู้มีอำนาจสั่งบรรจุจะดำเนินการเอง สั่งให้ผู้ใดสืบสวนข้อเท็จจริง หรือจะตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสืบสวนข้อเท็จจริงก็ได้

๒. เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ (อธิบดี) มอบหมายให้ผู้ใดดำเนินการแล้ว ให้ส่งเรื่องให้ผู้ได้รับมอบหมายทำการสืบสวนทางลับว่ามีมูลความจริงเพียงใดหรือไม่ โดยสอบถามคำผู้ร้องเป็นหนังสือ หากผู้ร้องมีหลายรายให้สอบถามคำทุกราย ส่วนการสอบถามคำพยานบุคคลอื่นก็ให้สอบถามคำเป็นหนังสือเช่นกัน โดยเฉพาะประจักษ์พยานซึ่งรู้เห็นเหตุการณ์โดยตรง หากไม่สามารถสอบถามคำผู้ร้องให้ครบทุกรายหรือไม่ สามารถสอบพยานบุคคลรายใดได้ก็ให้ระบุเหตุผลหรือหมายเหตุไว้ในสำนวนด้วย รวมทั้งรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในการดำเนินการผู้ได้รับมอบหมายต้องคุ้มครองผู้ร้องและพยานอย่าให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรม ซึ่งอาจเนื่องมาจากการร้องเรียนหรือการเป็นพยานนั้น และให้ผู้ได้รับมอบหมายดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่ได้รับเรื่อง พร้อมแจ้งให้ผู้ร้องทราบด้วยว่าเรื่องร้องเรียนดังกล่าวอยู่ระหว่างการดำเนินการของกรม

๓. หากยังไม่ได้รับรายงานผลการสืบสวนข้อเท็จจริงภายใน ๓๕ วัน ให้ติดตามเรื่องโดยแจ้งให้ผู้ได้รับมอบหมายรายงานผลให้ทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่ได้รับเรื่อง

๔. เมื่อได้รับรายงานผลการสืบสวนข้อเท็จจริงแล้ว ให้พิจารณาว่าข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานครบถ้วนหรือไม่ หากเห็นว่าข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานยังไม่ครบถ้วน ให้เสนอผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ (อธิบดี) สั่งให้ผู้ได้รับมอบหมายสืบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน

๕. เมื่อได้รับรายงานผลการสืบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมแล้ว ให้พิจารณาสรุปสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง โดยให้สรุปสาระสำคัญของข้อเท็จจริงจากคำให้การของผู้ร้องเรียนและพยานบุคคล คำให้การของผู้ถูกร้องเรียน และพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่รวบรวมได้จากการสืบสวนข้อเท็จจริงในประเด็นสำคัญ และประเด็นที่เกี่ยวข้องพาดพิงถึง ส่วนการเสนอความเห็นให้ระบุเหตุผลประกอบด้วย เช่น

- ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยก็ให้ยุติเรื่องได้ โดยต้องเสนอความเห็นว่าควรยุติเรื่องเพราะเหตุใด

- ในกรณีที่เห็นว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้ใดกระทำความผิดวินัย โดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้วให้บ่งชี้ถึงพฤติการณ์ของผู้ถูกร้องเรียนด้วยว่ากระทำความผิดตามกฎหมาย/ระเบียบราชการในเรื่องใด เป็นความผิดวินัยอย่างไรร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง แล้วเสนอความเห็นต่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ (อธิบดี) เพื่อพิจารณาสั่งการ พร้อมแจ้งให้ผู้ร้องทราบผลการพิจารณาของกรม

ขั้นตอนการปฏิบัติงานกรณีมีมูลให้ดำเนินการทางวินัย

กรณีมีมูลว่ากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

๑. ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๔๑ ปรากฏว่ากรณีมีมูล ถ้าความผิดนั้นมิใช่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ (อธิบดี) เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหา ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษตามควรแก่กรณี โดยไม่ต้องคณะกรรมการสอบสวนก็ได้ แต่หากผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ (อธิบดี) เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหา ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวสั่งยุติเรื่อง
๒. เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ หรือสั่งยุติเรื่อง หรืองดโทษแล้ว ให้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวงซึ่งผู้ถูกดำเนินการทางวินัยสังกัดอยู่เพื่อพิจารณา (ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง)
๓. อ.ก.พ. กระทรวงมีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามที่ อ.ก.พ. กระทรวงมีมติ (ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๐๓ วรรคสอง)

กรณีมีมูลว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๑. ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๔๑ ปรากฏว่ากรณีมีมูลอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ (อธิบดี) แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ในการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา เมื่อคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการเสร็จ ให้รายงานผลการสอบสวนและความเห็นต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ (อธิบดี) (ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง)
๒. ถ้าผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ (อธิบดี) เห็นว่า
 - (๑) ผลการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหา ให้สั่งยุติเรื่อง (ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๓ วรรคสอง) หรือ
 - (๒) ผลการสอบสวนเห็นว่า เป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ (อธิบดี) สั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาในสถานโทษและอัตราโทษตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด (ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๖) หรือ
 - (๓) ผลการสอบสวนเห็นว่า เป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี และส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กรมพิจารณา เมื่อ อ.ก.พ. กรมมีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ (อธิบดี) สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น (ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง)
๓. กรณีผลการสอบสวนเห็นควรยุติเรื่อง/เห็นว่าเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง/เห็นว่าเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตาม ข้อ ๒. (๑) - (๓) ให้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวงเพื่อพิจารณา (ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง)
๔. อ.ก.พ. กระทรวงมีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามที่ อ.ก.พ. กระทรวงมีมติ (ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๐๓ วรรคสอง)